

munu kısaca belirttiğimiz yananlam olgusu içinde bir ayırım gözetir J.-R.L.: Dil olgusu niteliği taşıyan "anlamsal" yananlam ile bir söylem olgusu özelliği taşıyan göstergebilimsel yananlamı birbirinden ayırır. Bunlardan birincisi *dil*'e bağlanır, ikincisi ise *söz*'e. Çeviri ediminde aktarılacak bilgi söz düzleminde yer alıyorsa yalnızca, bu bilginin iletilmesi zorunludur; dil düzlemine ilişkinse, geçerli bir erek-betik oluşturulmasını sağlayan yazma kurallarının uygulanmasıyla yetinilebilir. L.'e göre, çeviri sürecinde karşılaşılan her somut olgu karşısında, gerekli soru sorulmalı, verilecek yanıtı uygun biçimde çözüm aranmalıdır.

Fransa'nın yanı sıra Federal Almanya'da, İngiltere'de, A.B.D.'de, vb. yapılan çalışmaların çeviri olgusunu "kavramlaştırma" düzleminde ileri bir evreye ulaştığı söylenebilir. Bir başka deyişle, çeviri kuramı yavaş yavaş dilbilime de katkıda bulunabilecek bir gelişim çizgisi izlemekte. Bu nedenle, günümüzdeki başlıca beklenti, uygulamanın da kuramsal çalışmalar düzeyine ulaşabilmesi. J.-R.L.'in, kuramın yanı sıra uygulamaya da gereken önemi vermesi bakımından söz konusu beklentiye uygun bir yaklaşım içinde olduğu söylenebilir.

B. VARDAR

Degrés, no 23, güz 1980.

M. Butor, N. Chomsky, U. Eco, M. Riffaterre gibi yazar ve bilim adamlarının desteğiyle A. Helbo'nun yönetiminde Belçika'da üç ayda bir yayımlanan uluslararası göstergebilim dergisi *Degrés*'nin 23. sayısı Türk halk anlatılarının göstergebilim açısından incelenmesine ayrıldı.

İ.Ü. Yabancı Diller Yüksek Okulu Fransızca Bölümü öğretim üye ve yardımcılarının katkısıyla yayımlanan bu sayıda, B. Vardar 'Conte populaire et sémiologie' başlıklı ilk yazısında *Degrés* ve *Dilbilim* dergileri arasındaki bilimsel işbirliğine değindikten sonra Türkiye'deki hem göstergebilimsel etkinliklerden hem de Türk halk yazını üstüne yapılan çalışmalardan söz etmekte, yazısının son bölümünde de dergideki öbür incelemeleri değerlendirmektedir. B. Vardar, ayrıca, O. Senemoğlu ile birlikte oluşturduğu 'Analyse sémiotique d'un récit anecdotique turc' adlı incelemesinde bir Türk anlatısının anlamsal, sözdizimsel yapısını çözümlemektedir.

Bu özel sayıya 'L'Enonciation et le conte populaire' ve 'Le Voyage vers soi' adlı yazılarıyla katılan T. Yücel birinci incelemesinde Türk halk anlatılarındaki sözceleme belirtilerini kuramsal açıdan ele almakta, ikinci yazısında yine Türk halk anlatılarındaki genç kahramanların yetişim çizgisinde görülen evrimi, dönüşümü irdelemektedir.

Dergideki bir başka yazı da M. Rifat'ın 'Üç Bilecenler' adlı masala ilişkin, daha çok anlatı sözdizimini ele alan çözümlemesidir: 'Essai d'analyse sémiotique d'un conte'.

Bu incelemelerin yanısıra yine Türk halk anlatılarıyla ilgili olarak iki tanıtma yazısı (B. Vardar'ın tanıttığı *Elazığ Masalları* adlı bir doktora çalışması; E. Öztokat'ın tanıttığı *Contes de Turquie* adlı bir çeviri-derleme) ve Türk masallarına ilişkin temel yapıtların sunulduğu bir kaynakça çalışması (M. Rifat, 'Contes de Turquie') vardır.

Dergide Türk halk anlatılarına ilişkin incelemelerin dışında, J.-M. Adam'ın anlatı çözümlemesine ilişkin bir yazısına da yer verilmiştir.

M. RİFAT

Actes du Colloque international "Langues et coopération européenne", Paris, Cireel, 1980, 340 s.

17-21 nisan 1979 tarihlerinde Strasbourg'da yapılan "Diller ve Avrupa İşbirliği" kollokyumuna ilişkin bir yapıt bu. J. - P. Van Deth ve J. Puyo'nun önsözüyle yirmiye aşkın bildiri dışında altı yarkurulum yazanaklarını içeriyor. Avrupa ülkelerinin yabancı dil öğretimi bakımından karşılaştığı sorunları ele alan bu kollokyumla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. *Dilbilim IV* (1979), s. 206-207.

B.V.

Actes. VI^e Colloque international de linguistique fonctionnelle, Faculté des lettres et des sciences humaines, Rabat, 1980, 202 s.

Uluslararası İşlevsel Dilbilim Kurumu'nun Rabat'ta düzenlediği (10-15 temmuz 1979) VI. uluslararası toplantısında sunulan yazanaklarla bildirileri kapsıyor bu yapıt. Dilbilimcinin çağdaş toplumundaki işlevi, dilbilim kuram ve olguları arasındaki ilişkiler, artsüremlilik ve değişim, içeriğe yönelik işlevsel çözümleme gibi sorunların irdelendiği bu toplantıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. H. Walter'in tanıtma yazısı, *Dilbilim IV* (1979), s. 207-208.

B.V.